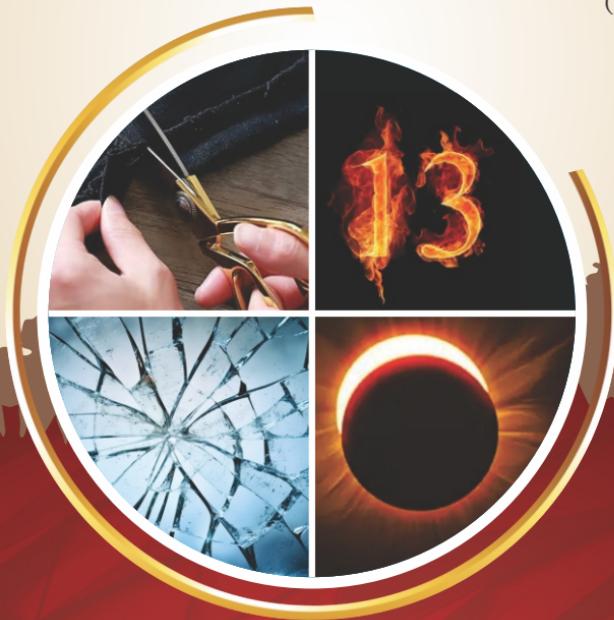

शैखे त्रीकृत, अमीरे अहले सुन्नत, बानिये दावते इस्लामी, हज़रते अल्लामा मौलाना अबू बिलाल
मुहम्मद इल्यास अंत्तार क़ादिरी रज़वी دامَّثْ بِرَكَاتُهُمُ الْعَالَيْهِ के मल्फूज़ात का तद्दरीरी गुलदस्ता

अमीरे अहले सुन्नत से बद शुगूनी के बारे में 20 सुवाल जवाब

(सफ़हात : 16)

मुख्तलिफ़ चीज़ों से बुरे शुगून लेना 2

क्या किसी के सितारे गर्दिश में आते हैं ? 8

शीशा या कांच टूटने पर शुगून लेना कैसा ? 10

सूरज ग्रहन या चांद ग्रहन का असर... 13

शैखे त्रीकृत, अमीरे अहले सुन्नत, बानिये दावते इस्लामी, हज़रते अल्लामा मौलाना अबू बिलाल

मुहम्मद इल्यास अंत्तार क़ादिरी रज़वी

دامَّثْ بِرَكَاتُهُمُ الْعَالَيْهِ

اَللّٰهُمَّ رَبِّ الْعَبَدِينَ وَالصَّلُوٰةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ ط

اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ السَّيِّطِنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

کیتاب پढنے کی دعاء

اجڑ : شیخہ تاریکت، امریکہ اہل سُنّت، بانی دعویٰ اسلامی، حجّر ت اعلیٰ احمد بن حنبل
امام بیکاریہ العالیہ من السیطرن الرّجیم بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

دینی کتاب یا اسلامی سبک پढنے سے پہلے نیچے دی ہوئی دعاء پढ لیجیے
جو کुछ پढنے گے یاد رہے گا । دعاء یہ ہے :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَلَا شَرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالاَكْرَامِ

ترجما : اے اعلیٰ احمد بن حنبل ! ہم پر اسلامی حکمت کے دروازے خول دے اور ہم پر اپنی
 Rahmat ناجیل فرمادیں ! اے اعلیٰ احمد بن حنبل ! ہم پر بوجوگیں والے । (مسنون حسنی، دار الفکیر) ۴۰ ص

نوت : ابھل آخیر اک اک بار دُرُّ دشمن پڑ لیجیے ।

تالیبے گمے مدارینا
و بکھری اب و ماری فرست
13 شاہزادہ مسکن 1428ھ.

ٹرانسلیشن ڈپارٹمنٹ (دعویٰ اسلامی انگلیزی)

یہ رسالہ ”امریکہ اہل سُنّت سے باد شعاعی کے بارے میں 20 سووال جواب“

مجالیسے اعلیٰ مداری نتھل اسلامی (Da'wat-e-Islamia) نے ٹرڈ جبائن
میں مورثہ کیا ہے । ٹرانسلیشن ڈپارٹمنٹ نے اس رسالے کو هندی رسمیت میں
ترتیب دے کر پیش کیا ہے اور مکتبہ نتھل مداری نا سے شاہزادہ کرવایا ہے ।

اس رسالے میں اگر کسی جگہ کمی بے شی یا گلاتی پا ائے تو ٹرانسلیشن
ڈپارٹمنٹ کو (ب جریانی WhatsApp, Email یا SMS) متعلق اب فرمایا
کر سوال کرما دیا جائے ।

راہیت : ٹرانسلیشن ڈپارٹمنٹ (دعویٰ اسلامی انگلیزی)

فیوجانے مداری نا، تری کوئی نیا بگیچے کے پاس، میرزاپور، احمد آباد-1، گجرات ।

MO. 98987 32611 • E-mail : hind.printing92@gmail.com

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَاءِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ ط
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

अमीरे अहले सुन्नत से बद शुगूनी के बारे में 20 सुवाल जवाब

दुआए ख़लीफ़ए अ़त्तार : या रब्बल मुस्त़फ़ा ! जो कोई 15 सफ़्हात का रिसाला : “अमीरे अहले सुन्नत से बद शुगूनी के बारे में 20 सुवाल जवाब” पढ़ या सुन ले उसे बद शुगूनी और तवहुमात से महफूज़ फ़रमा और उस की माँ बाप समेत बे हिसाब मणिकरत फ़रमा ।

امين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

दुर्दश शरीफ़ की फ़ज़ीलत

हज़रते शैख़ अबू बक्र शिबली رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ एक रोज़ बग़दादे मुअ़ल्ला के जय्यद आलिम हज़रते अबू बक्र बिन मुजाहिद رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ के पास तशरीफ़ लाए, उन्हों ने फ़ौरन खड़े हो कर इन को गले लगा लिया और पेशानी चूम कर बड़ी ता'ज़ीम के साथ अपने पास बिठाया । हाज़िरीन ने अर्ज़ किया : या सच्चिदी ! आप और अहले बग़दाद आज तक इन्हें दीवाना कहते रहे हैं मगर आज इन की इस क़दर ता'ज़ीम क्यूँ ? जवाब दिया : मैं ने यूँ ही ऐसा नहीं किया, اَللّٰهُمْ بِرَحْمَةِ اللّٰهِ عَلَيْهِ ! आज रात मैं ने ख़बाब में येह ईमान अफ़रोज़ मन्ज़र देखा कि हज़रते अबू बक्र शिबली (رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ) बारगाहे रिसालत में हाज़िर हुए तो सरकारे दो आलम में نे खड़े हो कर इन को सीने से लगा लिया और पेशानी को बोसा दे कर अपने पहलू में बिठा लिया । मैं ने अर्ज़ की : या रसूलल्लाह ! شिबली पर इस

کُدر شاپکٹ کی وجہ ؟ اُللّٰہ اَعْلَمُ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ نے (گے) کی خبر دے دی (پرما�ا کی یہ هر نماج کے با'د یہ آیات پढ़تا ہے : ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ مَنْ كَانُوا مِنْ أَنفُسِهِمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِمْ حَرِيصٌ عَلَيْهِمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ (القول البدیع، ص 11، آیت: 128) اور اس کے با'د مुذہ پر دُرُود پढ़تا ہے ।) (346)

صَلُوٰةٌ عَلَى الْحَبِيبِ صَلُوٰةٌ عَلَى مُحَمَّدٍ

سوال : ہمارے مुआشرے میں ترہ ترہ کے بُرے شوغون لیے جاتے ہیں مسالن سامنے سے کالی بیلی گujar جائے تو یوں ہو جائے، کوئی بولے تو یوں ہو جائے اور تلے گیر جائے تو یوں ہو جائے کوئی گیر، یہ ارشاد فرمایا ہے کہ اس بارے میں اسلام ہماری کیا راہنما ہے ؟

جواب : بَد شُعُّونی حرام ہے । (طريقۃ الحمدیۃ، 2/17) دُنیا میں اک گیر مُسْلِم کُوئی ہے جو کالی بیلی سے بَد شُعُّونی لےتا ہے یہاں تک کہ اگر اس کُوئی کے لئے کہیں سافر پر جا رہے ہوں اور ان کے آگے سے کالی بیلی گujar جائے تو وہ پلٹ کر آ جائے اور سماں گے کہ اگر اب سافر کیا تو نुکسان ہو جائے لیکن بَد کیسمتی سے اس کُوئی کے ساتھ رہ رہ کر با'جِ مُسْلِمانوں نے بھی کالی بیلی سے بَد شُعُّونی لےنا شروع کر دی ہے । اگر کسی نے کام میں کبھی بَد شُعُّونی والہ کوئی مُسْلِملا ہو جائے تو وہ کام جری کر گujrنا چاہیے مسالن آپ کافیلے میں سافر کر رہے ہیں اور کالی بیلی کافیلے میں سافر کرنے والے ہر فرد کے آگے سے گujr جائے اور اک بار نہیں بلکہ 100، 100 بار گujer جائے تب بھی آپ اپنا سافر جاری رکھئے۔ اللہ تعالیٰ جیسا کامیابی میلے گی । تو اس ترہ آپ نے بَد شُعُّونی کا رد کرنا ہے ।

میں اک بار کہیں جا رہا تھا اور میرے آگے سے کالی بیلی گujer مگر میں نے اپنا سافر جاری رکھا اور اُللّٰہ اَعْلَمُ پاک کی رحمت سے آج

3

मैं आप के साथ बैठा हुवा हूं तो काली बिल्ली से बद शुगूनी लेना हमारा
नहीं गैर मुस्लिमों का अ़कीदा है और इस्लाम में बद शुगूनी लेना ना जाइज़
है। (मल्फजाते अमीरे अहले सन्त, 3/109)

(मल्फूजाते अमीरे अहले सुन्नत, 3/109)

सुवाल : 13 के अद्द को मन्हूस समझ कर इस से बद शुगूनी लेना कैसा है ? नीज माहे सफ़र शरीफ़ को मन्हूस समझ कर इस में शादियां न करना कैसा है ?(1)

जवाब : आज कल लोग 13 के अद्द को मन्हूस समझते हैं और इस से बद शुगूनी लेते हैं। 13 के अद्द की भी क्या बात है कि प्यारे आक़ा ने ए'लाने نुबुव्वत के बा'द 13 साल तक मक्कए मुकर्मा को अपने कदम चूमने की सआदत अ़ता फरमाई, इस के बा'द 10 साल तक मदीनए मुनव्वरह की हवाओं को जुलफ़ें चूमने की सआदत बख़्शी, तो 13 का अद्द बुरा नहीं है। (بخاری، 590/2، مسلم، 984، حدیث: 3902، حديث: 6097) इसी तरह बा'ज़ लोग माहे सफ़र को भी बुरा कहते हैं, न जाने उन्हें क्या हो गया है? जब कि ख़ातूने जन्नत हज़रते बीबी ف़اتِिमा رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا और मौला मुश्किल कुशा हज़रते अलियुल मुर्तज़ा رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ की शादी माहे सफ़र में हुई थी। (12/2، حديث ابْن عَلِيٍّ) और येह बेचारे माहे सफ़र में शादियां नहीं करते कि येह मन्हूस महीना है हालां कि मौला मुश्किल कुशा رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ और बीबी ف़اتِिमा رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا का निकाह खुद सरकार مُسْلِمٌ की मौजूदगी में हुवा है लिहाज़ा माहे सफ़र में निकाह करना चाहिये बल्कि एहतिम के साथ करना चाहिये ताकि लोगों की बद शूगूनियों का जोर टूटे।

(मल्फूजाते अमीरे अहले सुन्नत, 3/506)

1 ... ये सुवाल 'शो' बा मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्नत का क़ाइम कर्दा है और जवाब अमीरे अहले सुन्नत دامت برکاتُهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهِي का इनायत किया हुवा है।

13 کے اُدَد کے بارے میں لोگوں کے گلत خیالات

بہت سے لوگ “13” نمبر سے بھی بَد شُعُونی لेतے ہیں اور “13” نمبر نہیں لیخاتے، یہ بھی ما’لُوماًت کی کمی کی وجہ سے ہے ورنہ “13” نمبر بُرًا نہیں، بہت اچھا ہے اور اسے کई نیسبتے حاسِیل ہیں مسالن مولانا مُعْشِکِ لَکَشْمَان کو شاہِ حِجَّرَتِ الْأَلْيَار، ص 85 (نورُ الْإِبْصَارِيِّ مَنَاقِبُ آلِ بَيْتِ الرَّحْمَنِ، حَدِيثٌ 1604، 3/220) اور ایسا میں تشریک کا آخِیری دن بھی 13 جُولِ ہِجَّۃُ الدِّئَعَہ میں ہے (دریں 71، 75/3، حَدِيثٌ 13 تاریخِ کوئٹہ کو اگر کسی کے ہاتھ میں پیدا ہو تو کیا ہے؟) اسے فِکْر دے گے کہ مَنْهُوسُ تَارِيَخٍ میں پیدا ہوا ہے؟

ہرگز نہیں، باہر ہاں 13 کا اُدَد بہت اچھا ہے۔ (مُلْفُوزٰتِ اُمیِّرِ اہلِ سُنْت، 3/110)

سُوْال: کوئی لوگ اس ترہ بَد شُعُونی لےتا ہے کہ ہمارے گھر میں فُلَانْ چیز پکتی ہے تو کوئی بیمار ہو جاتا ہے یا آپُت آ جاتی ہے، اسے لوگوں کو کہے سمجھا جائے؟

جواب: اسلام میں بَد شُعُونی نہیں نِکَ شُعُونی ہے اور بَد شُعُونی نہ جاہِ جَنَاح ہے اور گُناہ کا کام ہے۔ (طَرِيقَةُ الْمُدِيَّة، 2/17) ہر کُوئی، ہر بَرَادَری، ہر گاڑی، ہر شہر اور ہر مُلک میں اُلَّا گ بَد شُعُونیاں پاریں جاتی ہیں جو سب کے سب ڈکوسلے (ধোকে) ہیں اور شَرْأَنْ ان کی کوئی اُسَل نہیں ہے۔ لوگ

जैसी बद शुगूनी लेते हैं हक्कीक़त में ऐसा होता नहीं है। सुवाल में खाने पीने के हवाले से बद शुगूनी का तज़िकरा किया गया है वरना उम्मूमन फुलां दिन, फुलां तारीख़ और माहे सफ़र वगैरा बहुत से मुआमलात में बद शुगूनियां पाई जाती हैं जो कि गैर मुस्लिमों से चली आ रही हैं।

(مِلْكُوْجَا تِ اُمّیِرِ اَهْلِ السُّنْنَتْ، 3/504)

سُوْال : हमारे घर की गेलेरी में रोज़ाना दो कब्वे लोहे के तार ले कर आते हैं और उस से कुछ बनाते हैं, अगर कोई उन को हटाने की कोशिश करे तो ये ह उस पर हम्ला कर देते हैं और ज़ोर ज़ोर से चीख़ने लगते हैं। पहले भी ऐसा हुवा था और मेरी वालिदा बीमार पड़ गई थीं और अब फिर इस तरह हुवा है और मेरे वालिद साहिब बीमार हो गए हैं, इस की क्या वजह है ? लोग कहते हैं कब्वा शैतानी मख्�़्तूक है, इस को नहीं हटाना चाहिये। अब हम क्या करें ? आप इस का कोई हळ इर्शाद फ़रमा दीजिये ।

جَواب : कब्वा शैतानी मख्�़्तूक नहीं है। अलबत्ता इस को शर्ईٰ इस्तिलाह में فَاسِكٌ कहा जाता है। (بَابُ الْمَخْلُوقَاتِ، ۱/۲۰۴، حَدِيثٌ ۱۸۲۹) बहर हळ अल्लाह पाक बेहतर जानता है कि आप के वालिदैन वाकेई उन कब्वों की वजह से बीमार हुए हैं या ये ह इत्तिफ़ाकी बीमारी है या फिर नफ़िسयाती असर की वजह से दिल पर ये ह बात ले ली कि अब ये ह कब्वे आ गए हैं, यक़ीनन किसी ने जादू करवाया होगा जिस की वजह से हम बीमार हो गए वगैरा। आप दा'वते इस्लामी की “मजलिसे रूहानी इलाज” के तहत लगने वाले बस्ते से इस मस्अले के हळ के लिये ता'वीज़ात लीजिये, घर में लटकाइये और अम्मी अब्बू बल्कि घर के सारे अफ़राद पहन भी लें। अल्लाह पाक

6

इस मुसीबत से आप को नजात अंता फ़रमाए ।⁽¹⁾

(मल्फूजाते अमीरे अहले सुन्नत, 2/435)

सुवाल : मुर्गी तो अज़ान देता है लेकिन मुर्गी अज़ान क्यूं नहीं देती ?

जवाब : मुग्ध फिरिश्तों को देख कर अज्ञान देता है। (3303/2, حديث: 405، بخاري)

इस लिये जब मुर्गी अज़ान दे तो उस वक्त अल्लाह पाक के फ़ृज़्लो रहमत की दुआ करनी चाहिये । हां ! मुर्गी अज़ान नहीं देती लेकिन अगर कभी कभार मुर्गी अज़ान दे दे तो लोगों को येह ग़लत फ़हमी हो जाती है कि “येह मुर्गी मन्हूस” है जिस की वज्ह से लोग उसे काट देते हैं । ऐसी सोच नहीं होनी चाहिये और न ही मुर्गी को मन्हूस कहना चाहिये, क्यूं कि बद शुगूनी लेना गुनाह है, (तप्सीर नईमी, पारह : 9 अल आ’राफ़, तहूतल आयह : 132, 9/119) मार्गी जो अस्ती दोनी है ।

मुर्गी तो अच्छी होती है। (मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुनत, 10/26)
सुवाल : अगर मुर्गी अज़ान देने लग जाए तो क्या उस के अन्डे और गोशत खा सकते हैं?

जवाब : जो मुर्गी अज्ञान देती हो तो उस के अन्डे और गोशत खाना बिल्कुल जाइज़ है। बा'ज़ लोग ऐसी मुर्गी को मन्दूस समझ कर ज़ब्द कर डालते हैं हालांकि येह बद शुगूनी है और बद शुगूनी लेना शर्अन जाइज़ नहीं। अ़्वाम में ऐसी और भी बहुत सी बातें मशहूर हैं मसलन माहे सफ़र या किसी खास तारीख को मन्दूस समझना, बिल्ली आड़े आने या आंख

۱ ... **ہجڑتے** **یمام** **مُحَمَّد** آفَنْدی رُمی بیرکلی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ لی ختے ہیں : **باد** **شُعُوری** لےنا **ہرام** اور نکے فَلَی **یا** **اَنْجَوْن** لےنا **مُسْتَحَب** ہے । (189-175/3، الطریق) اگر کیسی نے **باد** **شُعُوری** کا **خُیال** دیل میں آتے ہیں **उसے** **झٹک** دیया تو **उس پر** کुछ **یلْجَام** نہیں لے کیں اگر **उس نے** **باد** **شُعُوری** کی **تا سیر** کا **اًتیکاڈ** رکھا اور **یسی** **اًتیکاڈ** کی **بینا** پر **उس کام** سے **رُک** گیا تو **گُوناہگار** ہو گا **ماسلن** کیسی **چیز** کو **مَنْهُوس** سامنے کر سافر **یا** **کاروبار** کرنے سے **یہ** **سوچ** کر **رُک** گیا کی **اب** **مُعْذِن** **نُوكسان** ہی ہو گا تو **اب** **گُوناہگار** ہو گا । (باد شُعُوری، س. 13)

(बद शुगूनी, स. 13)

فڈکنے کو کیسی مुسیبত کا پैش خیڑما (سबب) بتانا وغیرا وغیرا یہ تماام باتें بَد شُعْرَنِی کے کُبیل (کِسْم) سے ہیں جن سے بچنا جُرُری ہے । اس کِسْم کے تواہومات اور باتیل خیالات کے مُعتَلِلک تفسیلی ما'لُومات حاصل کرنے کے لیے دا'ватے اسلامی کے مکتبتوں مداری کی 127 سफہات پر مُشتمل کتاب "بَد شُعْرَنِی" کا مُتالاً اُ کیجیے ।

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 1/176)

سُوْال : سُونا ہے کی سپر شاریف کا آخیڑی بُوْدھ مَرْدَنَ پر بَارِی رہتا ہے । کیا یہ بات دُرُسْت ہے ؟

جواب : نَعَوذُ بِاللهِ ! اگر آپ نے اس سُونا ہے تو گلتو سُونا ہے । سپر کا پہلا بُوْدھ ن کیسی پر بَارِی ہے اور ن ہی آخیڑی بُوْدھ بَارِی ہے । سپر کا کوئی دین، کوئی بُنٹا، بُلک کوئی لامھا بھی کیسی پر بَارِی نہیں ہے । اُلَبَّتَا وَهُوَ فَكْرٌ إِنْسَانَ كَمِنْهُ سُونَتٌ هُوَ تَرَى ہے جس میں وَهُوَ أَلَلَّا هُوَ يَأْكُلُ كَمِنْهُ سُونَتٌ هُوَ تَرَى ہے جس میں وَهُوَ أَلَلَّا هُوَ يَأْكُلُ کی نامانی کرتا ہے اور وَهُوَ فَكْرٌ إِنْسَانَ بَعْدَ كَمِنْهُ سُونَتٌ هُوَ تَرَى ہے جس میں وَهُوَ فَكْرٌ إِنْسَانَ بَعْدَ کی نامانی کرتا ہے । (۱)

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 10/124)

سُوْال : میں نے اپنے عُسْتَادوں سے سُونا ہے کی مُنگل کے دین کِیْچی نہیں چلانی چاہیے، ن خیالی ن کپڈے پر کی اس سے نُہُسْت ہوتی ہے، اس کی کیا ہُکْمِیَّت ہے ؟

جواب : مُنگل کے دین کِیْچی چلانا یا کپڈے کاٹنا نُہُسْت کا بَاِس نہیں ।

(ملفوظاتے امیرے اہلے سُنّت، 10/552)

۱ ... ہُجَرَتَهُ اَلَّا مَا اِسْمَارِيلَهُ فَرَمَاتَهُ عَلَيْهِ اللَّهُمَّ فَكَمِنْهُ سُونَتٌ هُوَ تَرَى ہے : جُمَانَے کے اجڑا اپنی اُسَلَّامَتِیَّت میں بُرَابر ہے اور اُن میں کوئی فَرْک نہیں، اُلَبَّتَا اُن اجڑا میں جو نکی یا گُناہ وَهُوَ تَرَى ہے اس میں فَرْک کی وَجْه سے جُمَانَے کے اجڑا میں فَرْک ہوتا ہے، تو جُمُعَّا کا دین نک کام کرنے والے کے اُتْتِیبَار سے سَعْدَادُت مَنْدی کا دین ہے اُتْتِیبَار سے (عَلَيْهِ تَرَى ہے) مُنْهُسْت ہے । (تفیرِ روحِ البیان، پ 24، حُجَّۃُ السُّدُوْد، مُحَمَّدُ الْأَنْجَوی، 16:8، 244)

سُوَال : اگر کیسی کے بانے کام بیگड़ رہے ہوں تو لوگ کہتے ہیں کہ اُو بَرَىء ! تیرے سیتاڑے تو گردش میں ہیں । کیا اسکا کہنا درست ہے ? نیجٰ یہ بات دیجیے کہ کیا سیتاڑے گردش میں آتے ہیں ؟

جواب : “سیتاڑا گردش میں ہونا” اک مُھَاوِرہ ہے، ورنہ سیتاڑے تو گردش ہی میں رہتے ہیں، تھہرتے نہیں ہیں । یوں بھی کہا جاتا ہے کہ آپ پر گردش ہے । بآ’جُ ابکاٹ مُسیبتوں اور پرےشانیوں کا اک داؤر چلتا ہے جس میں انسان یہ کہنے لگتا ہے کہ “یار پہلے میटی میں ہاث ڈالتا ہا تو سونا ہو جاتی ہی، اب سونے میں ہاث ڈالنے تو میٹی ہو جاتا ہے ।” اسی سوچتے ہال میں یہ مُھَاوِرہ بولتا جاتا ہے । جب خوشحالی ہوتی ہے تو اُمِّ تاؤر پر بندہ گرفتار کا شکار ہو جاتا ہے لیکن جب مُسیبَت کا داؤر آتا ہے تو اسے اُلّاہ یاد آ جاتا ہے، یوں مُسیبَت بہت سے لوگوں کے ہک میں نے’مِت سا بیت ہوتی ہے اور ان کی زینگری میں Turning Point (انکلابی مُؤکَّد) آ جاتا ہے فیر وہ اُلّاہ پاک کی بارگاہ میں ڈک جاتے ہیں کہ میرا رబِِ میری مُسیبَت دُور کر دے گا ।

(ملفوظاتِ اُمیِّرِ اہلِ سُنْت، 4/253)

سُوَال : سیتاڑوں کے اُنچھے بُرے اس سرّاٹ پر یکین رخنا کہسا ہے ؟

جواب : نُجُومِ نجم کی جمّ ہے اور نُجُوم سے ہی نُجُومی بنا ہے جو سیتاڑوں کی باتِ باتا ہے । بے چارے کمِِ یَلْمِ لُوگ نُجُومیوں کے چکرِ چکر میں آ جاتے ہیں ہالانکی کہ ان کے پاس جانے کی بھی یَاجِت نہیں ہے ।⁽¹⁾ مُعاشرے

⁽¹⁾ ... تاروں سے ابکاٹ مَا’لُوم کرنا اور راستوں و سمتوں کا پتا لگانا جا یجڑ ہے، رబِ تَعَالٰی فرماتا ہے : (۱۶:۱۴) ﴿وَبِالْأَنْجِمْ فِي الْمَهَادِنَ﴾ (تَرَجَّمَ إِنْجِلِي زُلُمَانُ : اُور سیتاڑے سے وہ راہ پاتے ہیں ।) مگر ان میں باریش وغیرہ کی تاسیروں ماننا اور ان سے گئی خوبیوں مَا’لُوم کرنا ہرام ہے، لیہا جا یَلْمِ نُجُوم باتیل ہے، یَلْمِ تُکَبِّت ہے ।

(میر آتُول مانا جی، 2/503)

में سितारों के تا بللुक से भी باد شوغونियों की भरमार होती होगी |⁽¹⁾

(مِلْكُوْجَاتِ اُمریٰرے اہلے سُنّت، 3/505)

سُوال : क्या सितारों का क़िस्मत पर कोई असर होता है ?

جواب : जी नहीं ! ऐسا सोचना भी नहीं चाहिये । (5819: حديث، 944) سُلْطَانِي

येह जो Palmist (दस्त शनास) वगैरा होते हैं इन के धन्दे में कभी मत पड़ना ! पैसे भी जाएंगे और आप तवहुमात का शिकार भी हो जाएंगे । बस येह जेहन बना लें कि जो रब चाहेगा वोही होगा । (مِلْكُوْجَاتِ اُمریٰرے اہلے سُنّت، 4/254)

سُوال : आंख फड़कने से अच्छा या बुरा शुगून लेना कैसा ?

جواب : अच्छा शुगून लेना जाइज़ है जब कि किसी अच्छी चीज़ से बुरा शुगून लेना जाइज़ नहीं । مسالن उल्टी आंख फड़कने से येह शुगून लिया जाए कि कोई मुसीबत वगैरा आने वाली है येह ना जाइज़ है ।

(باد شوغونی، س. 120، مِلْكُوْجَاتِ اُمریٰرے اہلے سُنّت، 2/71)

❶ ... آ'لا هِجْرَة، إِمَامَهُ اَهْلَسُوْنَتْ مُؤْلَيَا نَاهِيَهُ عَنِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سَلَامٌ سُوْالَ کیا گیا کہ کوئی کبھی فُلکی (یا' نی آسمانی سیتاروں) کے اس سرارتے سا' د و نہوں (یا' نی اچھے اور منہوس اسراراً) پر اُکْری دت (یا' نی بھروسہ) رکھنا کैسا ہے ? آپ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سَلَامٌ نے جواب دیا : مُسَلِّمَانُ مُسْتَرٍ (یا' نی ایسا اُخْرَاجِ غُژَاوَرِ مُسَلِّمَان) پر کوई چیز نہوں (یا' نی منہوس) نہیں اور کافیروں کے لیے کुछ سا' د (یا' نی اچھا) نہیں اور مُسَلِّمَانُ اُخْرَاسی (یا' نی نا فَرَمَانی کرنے والے مُسَلِّمَان) کے لیے उस का اسلام سا' د (یا' نی نک بخشی) ہے । تا اُخْرَاج (یا' نی ایسا اُخْرَاج) بَشَرَتْ کبُول سا' د (یا' نی نک بخشی) ہے । مَا سِيْرَتْ (یا' نی گُوناہ گاری) بجا اے خُود نہوں (یا' نی منہوس) ہے اگر رہمتو شافعی اُخْرَاجِ اس کی نُہُوسَت سے بچا لےں بالکل نُہُوسَت کو سَأَدَاتَ کر دے، ﴿فَأَوْلَئِكَ يَبْرُئُنَ اللَّهُ عَزَّلَهُمْ حَسْتَ﴾ (70: ۱۹-۲۰) “तरजमए कञ्जुल ईमान : तो ऐसों की बुराइयों को अल्लाह भलाइयों से बदल देगा ।” बल्कि कभी گुनाह यूं सआदत हो जाता है कि बन्दा उस पर खाइफ़ व तरसां व ताइब व कोशां रहता है, वोह धुल गया और बहुत सी हँसनात (या' نی نेकियां) मिल गई, बाकी کوئی کبھی گुनाह नहीं, अगर इन को खुद मुअस्सिर (या' نी अسرار करने वाला) जाने शirk है और इन से मदद मांगे तो हराम है, वरना इन की रिअयत ज़रूर खिलाफ़ तवक्कुल है ।

(فَتَّاوِیٰ رَجَیْفِیٰ، 21/223)

سوال : بَر میں شیشے کی کوئی چیزِ تُوٹ جائے تو لوگ بولتے ہیں کہ کوئی اُचھی خُبَر آنے والی ہے یا بَا'جُ کہتے ہیں کہ کوئی بَدَی آفَت ہے جو تَل گَرد ہے، ک्या ان باتوں کی کوئی ہُکْمیَّت ہے؟

جواب : شیشے کی کوئی چیزِ تُوٹنے کے تَعْلُمَات سے اُسی بات میرے مَا'لُومات میں نہیں ہیں۔ ن اُسی بات کہیں پढ़یں اور ن دُلماए کِرَام رَبُّهُمُ اللَّهُ أَكْبَر سے سُونی ہیں۔ بس اُخْرَام میں بहت سی بُنْياد باتیں چل رہی ہوتی ہیں، ہو سکتا ہے کہ ان میں سے اُنکی بات یہ ہے کہ "شَأْيَدَ كَوَىْدَ بَدَيْ" اُفَت آنے والی ہے جو چُوتی بُلَا پر تَل گَرد ہے۔ اُلَّا هُوَ أَكْبَر اُلَّا هُوَ أَكْبَر پاک پر اُمَمیَّد اور ہُسْنے جَن رُخْنَا ہے جس میں کوئی ہُرَج نہیں۔ وَمَنْ يَعْلَمْ فَلَا يُؤْمِنْ یعنی ہر سے بَدَی مُسیَّبَت سے بَدَی مُسیَّبَت تَو ہوتی ہے۔

(مِلْكُوْجَاتِ اُمیِّرِ اہلِ سُنْت، 6/125)

سوال : ک्या اک بَر کے چند اُفَرَاد کی شادی اک ساٹھ کر سکتے ہیں؟ بَا'جُ لोگ اسے نُوكُسَان کا سبب سِمِّنَتے ہیں، آپ اس بارے میں راہنُوماً فَرَمَا دیجیے کہ ک्यا اس سِمِّنَت دُرُسْت ہے؟

جواب : اک وَكْت میں بَاری بَهْنَوں کی اکٹُو بَر شادیاں کرنے میں کوئی نُہُسْت یا نُوكُسَان نہیں، چاہے تین ہوں یا تین سو تے رہ۔ اسِلَام میں بَد شُعُّونی کی کوئی ہُسِیَّت نہیں ہے۔ یہ سِرْفِ لَوْگوں کے خُواں لات ہیں کہ تین شادیاں اکٹُو بَر کرنے نُوكُسَان کا سبب ہے ہالانکہ فَرِیْ جَمَانَا جس اُنْدَاجُ سے گانے بَاروں کے ساٹھ اور بَر کی خُبَاتیں کو نچا کر شادیاں ہوتی ہیں۔ اس تَرَه تَو اک شادی میں بَاری نُوكُسَان ہے فیر تین شادیوں میں کیتَنَا نُوكُسَان ہوگا؟ یاد رُخْبِیے! نُوكُسَان شادیوں سے نہیں، ان میں ہونے والے گُناہوں کی وجہ سے

होता है। ज़ाहिर है जब गुनाहों भरी शादियां होंगी तो रहमते इलाही का नुज़ूल नहीं होगा बल्कि रहमत के दरवाजे बन्द होंगे जो नुकसान का सबब है।

(मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्त, 7/460)

सुवाल : क्या येह दुरुस्त है कि दुकान या कारोबारी जगह पर नाखुन काटने से नुहूसत होती है? नीज़ क्या रात में नाखुन काट सकते हैं?

जवाब : नाखुन काटना नुहूसत का काम नहीं बल्कि अदाए सुन्त और हुक्मे शरीअत पर अ़मल की निय्यत से काटेंगे तो सवाब भी मिलेगा। अगर नाखुन काटने के सबब दुकान में नुहूसत आती होती तो फिर घर में भी न काटे जाएं कि वहां भी नुहूसत होगी। बहर हाल नाखुन काटना नुहूसत का सबब नहीं बल्कि 40 दिन के अन्दर नाखुन काटना सुन्त है। अगर 40 दिन से ज़ियादा हो गए और अब तक नाखुन नहीं काटे तो बन्दा गुनाहगार होगा। नीज़ रात में भी नाखुन काटना जाइज़ है। अ़वाम में येह ग़लत मशहूर है कि रात में नाखुन काटना मन्त्र है। (मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्त, 2/342)

सुवाल : अगर किसी शख्स का येह ज़ेहन बना हुवा हो कि “अगर उसे पीछे से कोई आवाज़ देगा तो उस का फुलां काम बिगड़ जाएगा” ऐसा ज़ेहन रखना कैसा है?

जवाब : ऐसी सोच रखना बद शुगूनी है, इस से तौबा करना ज़रूरी है।

(मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्त, 2/235)

सुवाल : मेरी बाई आंख फड़क रही है, इस के लिये कोई दुआ वगैरा बता दीजिये जिस से मेरा येह मरज़ ख़त्म हो जाए।

जवाब : बा’ज़ लोग बाई आंख फड़कने से बद शुगूनी लेते हैं, ऐसा कुछ भी नहीं है, इस तरफ तवज्जोह नहीं देंगे तो सुकून में रहेंगे। “आयतुल कुर्सी”

हर नमाज़ के बा'द एक बार पढ़िये और जब इस कलिमे पर पहुंचें
 (255:۳، بِالْمَرْءِ الْأَيُونُودَةِ حَفْظُهُمَا)^(۱) तो दोनों हाथों की उंगियां आंखों पर
 रख कर इस कलिमे को ग्यारह बार पढ़ें, फिर दोनों हाथों की उंगियों पर
 दम कर के आंखों पर फेर लें। अगर आयतुल कुर्सी याद नहीं तो 11
 मरतबा “يَا عُزُّورٍ” पढ़ कर हाथों की उंगियों पर दम कर के फेर लें। इसी
 तरह आंखों के लिये ये ह वज़ीफ़ा भी मुफ़ीद है :

(۲۶:۲۲، قَدْ حَيْدَرٌ) ﴿فَكَشْفُنَا عَنْكُ غَطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَيْدَرٌ﴾ تरजमए कन्जुल
 ईमान : “तो हम ने तुझ पर से पर्दा उठाया तो आज तेरी निगाह तेज़ है” ये ह
 पढ़ कर दोनों हाथों पर दम कर के आंखों पर फेर लें, अल्लाह पाक ने चाहा
 तो आंख फड़कना बन्द हो जाएगी। (मल्फूज़ते अमीरे अहले सुन्नत, 8/100)

सुवाल : बिल्लियां जब रोती हैं तो इस से क्या होता है ?

जवाब : बिल्लियों के रोने से बद शुगूनी नहीं लेनी चाहिये। बिल्लियों के
 रोने पर ये ह समझना कि बस कोई आफ़त आने वाली है लिहाज़ा फुलां
 सफ़र या फुलां सौदा केन्सल कर दो वरना नुक़सान हो जाएगा तो हक़ीक़त
 में ऐसा कुछ भी नहीं है। बिल्ली भी रोती है, बन्दा भी रोता है और बच्चे
 भी रोते हैं। इस से बद शुगूनी लेने के बजाए इब्रत हासिल करनी चाहिये
 जैसा कि एक किताब में लिखा है कि बच्चे जब रोएं तो जहन्मियों का रोना
 याद करें। (253:۲۱۸، رَمَضَانُ الْيَوْمِ ۳/۲۱۸) बच्चा ऐसे लगता है कि बे बसी
 के साथ रो रहा है, तो जहन्म में भी बे बसी के साथ रोना होगा। बस
 अल्लाह पाक ऐसा करम करे कि हम जहन्म में ही न जाएं जो रोना पड़े।
 अल्लाह करे कि हम जहन्म में जाने वाले काम करने के बजाए नेकियां
 ही करते रहें। (मल्फूज़ते अमीरे अहले सुन्नत, 2/137)

۱... तरजमए कन्जुल ईमान : “और उसे भारी नहीं उन की निगहबानी !”

सुवाल : अच्छा शुगून लेने की कुछ मिसालें बयान फ़रमा दीजिये ।

जवाब : अच्छा शुगून लेना जाइज़ है। (तफ्सीरे नईमी, पारह : 9, अल आ'रफ़, तहतल आयह : 132, 9/119) और लेना भी चाहिये, अहादीसे मुबारका में भी इस का तज़िकरा है।⁽¹⁾ जैसे सुन्ह सवेरे किसी अच्छे आदमी का फ़ोन आ गया तो इस से येह शुगून लिया जा सकता है कि “आज का दिन अच्छा गुज़रेगा।” घर से बाहर निकले और किसी नेक आदमी से मुलाक़ात हो गई, इस से भी अच्छा शुगून लिया जा सकता है। (मल्फूज़ते अमीरे अहले सुन्नत, 5/87)

सुवाल : क्या हामिला औरत या उस की औलाद पर सूरज ग्रहन या चांद ग्रहन का कोई असर पड़ता है?

जवाब : येह बात बहुत मश्हूर है कि अगर औरत चांद ग्रहन में कैंची चलाएंगी तो बच्चे के होंट कट जाएंगे या फुलां मुआमला हो जाएगा वगैरा । याद रखिये ! इस तरह के जो भी मुआमलात हैं, शरीअत उन की हौसला अफ़ज़ाई नहीं करती । अलबत्ता कभी ऐसा भी होता है कि किसी के हाँ इतिफ़ाक से कोई होंट कटा बच्चा पैदा हो जाता है तो कहते हैं कि इस की मां ने चांद ग्रहन में कैंची चलाई थी हालांकि इस की कोई शरई हकीकत नहीं है । (मल्फ़जाते अमरी अहले सनत, 3/40)

(मल्फूजाते अमीरे अहले सुन्नत, 3/40)

अमीरे अहले सून्त دامت برکاتُهُ العالیَّهُ سے किये गए सुवालात और उन के जवाबात यहां खत्म हुए।

① ... हज़रते बुरैदा رضي الله عنه की बीलए बनू सहम के 70 सुवारों के साथ हाजिरे खिद्रमत हुए तो आप نے दरयापृथक फ़रमाया : तुम कौन हो ? उन्होंने कहा : बुरैदा । तब رस्सूलुल्लाह ﷺ ने हज़रते अबू बक्र की तरफ़ मुड़ कर फ़रमाया : عَسَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْهُوَ أَكْبَرُ، بِرَبِّ الْأَمْرِ رَأَيْتَ مَنْ يَعْلَمُ سे हो ? उन्होंने कहा : अस्लम से । आप نे हज़रते अबू बक्र से हो ? उन्होंने कहा : बनू सलामती से रहेंगे । फिर फ़रमाया : तुम किस कबीले से हो ? उन्होंने कहा : बनू सहम से । आप نے फ़रमाया : خَرَجَ شَهِيدٌ (ऐ) अबू बक्र( ) تुम्हारा हिस्सा निकल आया ।

शुगून की क़िस्में

शुगून का मा'ना है फ़ाल लेना या'नी किसी चीज़, शख्स, अमल, आवाज़ या वक्त को अपने हङ्क में अच्छा या बुरा समझना। इस की बुन्यादी तँर पर दो क़िस्में हैं : 《1》 बुरा शुगून लेना 《2》 अच्छा शुगून लेना। अल्लामा मुहम्मद बिन अहमद अन्सारी कुरतुबी رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ “तपसीरे कुरतुबी” में नक़्ल करते हैं : अच्छा शुगून येह है कि जिस काम का इरादा किया हो उस के बारे में कोई कलाम सुन कर दलील पकड़ना, येह उस वक्त है जब कलाम अच्छा हो, अगर बुरा हो तो बद शुगूनी है। शरीअत ने इस बात का हुक्म दिया है कि इन्सान अच्छा शुगून ले कर खुश हो और अपना काम खुशी खुशी पायए तकमील तक पहुंचाए और जब बुरा कलाम सुने तो उस की तरफ तवज्जोह न करे और न ही उस के सबब अपने काम से रुके। (الباعظ لاحكام القرآن للقرطبي، پ 26، الآيات 4: 7، 8، 16، 27، ص 132) बद शुगूनी ह्राम और नेक फ़ाल लेना मुस्तहब है। हज़रते सय्यिदुना इमाम मुहम्मद आफ़न्दी रूमी बिरकली رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ “अत्तरीकतुल मुहम्मदिय्यह” में लिखते हैं : बद शुगूनी लेना ह्राम और नेक फ़ाल या अच्छा शुगून लेना मुस्तहब है। (الطريقة الحمدية، 2/ 17، 24) और मशहूर मुफ़स्सरे कुरआन हज़रते मुफ़्ती अहमद यार ख़ान رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ लिखते हैं : इस्लाम में नेक फ़ाल लेना जाइज़ है, बदफ़ाली, बद शुगूनी लेना ह्राम है। (तपसीरे नईमी, 9/119)

अहम तरीन वज़ाहत : न चाहते हुए भी बा'ज़ अवक़ात इन्सान के दिल में बुरे शुगून का ख़याल आ ही जाता है, इस लिये किसी शख्स के दिल में बद शुगूनी का ख़याल आते ही उसे गुनहगार क़रार नहीं दिया जाएगा क्यूं कि महूज़ दिल में बुरा ख़याल आ जाने की बिना पर सज़ा का हक़दार ठहराने

का मतलब किसी इन्सान पर उस की ताक़त से ज़ाइद बोझ डालना है और ये ह बात शर्ह तक़ाज़े के खिलाफ़ है। (मल्फूज़ाते अमीरे अहले सुन्त, 3/40)

फ़ेहरिस्त

मज़ामीन	सफ़हा नम्बर
मुख्तलिफ़ चीज़ों से बुरे शुगून लेना	2
13 के अ़दद को मन्हूस समझना कैसा ?	3
13 के अ़दद के बारे में लोगों के ग़लत ख़्यालात	4
फुलां चीज़ पकती है तो कोई बीमार हो जाता है	4
मुर्गी अज़ान दे तो उसे मन्हूस समझना कैसा ?	6
क्या अज़ान देने वाली मुर्गी का गोश्त और अन्डा खा सकते हैं ?	6
सफ़र के आखिरी बुध को मन्हूस समझना कैसा ?	7
क्या मंगल के दिन कैंची नहीं चलानी चाहिये ?	7
क्या किसी के सितारे गर्दिश में आते हैं ?	8
सितारों के असरात पर यकीन रखना कैसा ?	8
सितारों का किस्मत पर कोई असर	9
आंख फड़ने से शुगून लेना कैसा ?	9
शीशा या कांच टूटने पर शुगून लेना कैसा ?	10
घर के चन्द अफ़राद की शादी एक साथ करना	10
दुकान या कारोबारी जगह पर नाखुन काटना	11
पीछे से आवाज़ देने को बुरा समझना कैसा ?	11
आंख फड़ने पर ये ह दुआ पढ़ें	12
बिल्लियां जब रोती हैं तो....	12
अच्छा शुगून लेने की कुछ मिसालें	13
सूरज ग्रहन या चांद ग्रहन का असर...	13

हफ्तावार रिसाला मुतालआ

اَللّٰهُمَّ ! اَمْرِنَا بِمَا نُحِبُّ وَامْنُنَا بِمَا نُخَيِّبُ ! اَمْرِنَا بِمَا نُحِبُّ وَامْنُنَا بِمَا نُخَيِّبُ ! اَمْرِنَا بِمَا نُحِبُّ وَامْنُنَا بِمَا نُخَيِّبُ !

इस्लामी, हज़रते अल्लामा मौलाना मुहम्मद इल्यास अंतार कादिरी रज़वी / دامت برکاتہ علیہ الرحمۃ الکاملہ / ख़लीफ़ अमीरे अहले सुन्नत अलहाज अबू उसैद उबैद रज़ा मदनी رضِیَ اللہُ عنہُ کी जानिब से हर हफ्ते एक रिसाला पढ़ने की तरगीब दी जाती है । مالک اللہ الکریم !
लाखों इस्लामी भाई और इस्लामी बहनें येह रिसाला पढ़ या सुन कर अमीरे अहले सुन्नत / ख़लीफ़ अमीरे अहले सुन्नत की दुआओं से हिस्सा पाते हैं । येह रिसाला pdf में दावते इस्लामी की वेबसाइट www.dawateislamiindia.org से फ्री डाउनलोड किया जा सकता है । सवाब की नियत से खुद भी पढ़ें और अपने मर्हूमीन के ईसाले सवाब के लिये तक्सीम करें ।

(शो'बा : हफ्तावार रिसाला मुतालआ)